

นโยบายของรัฐบาลที่มีต่อชาวจีนในประเทศไทย (พ.ศ. 2475 - 2500)

นายภาคท ทรงประเสริฐ

ศูนย์วิทยพัทธยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาประวัติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

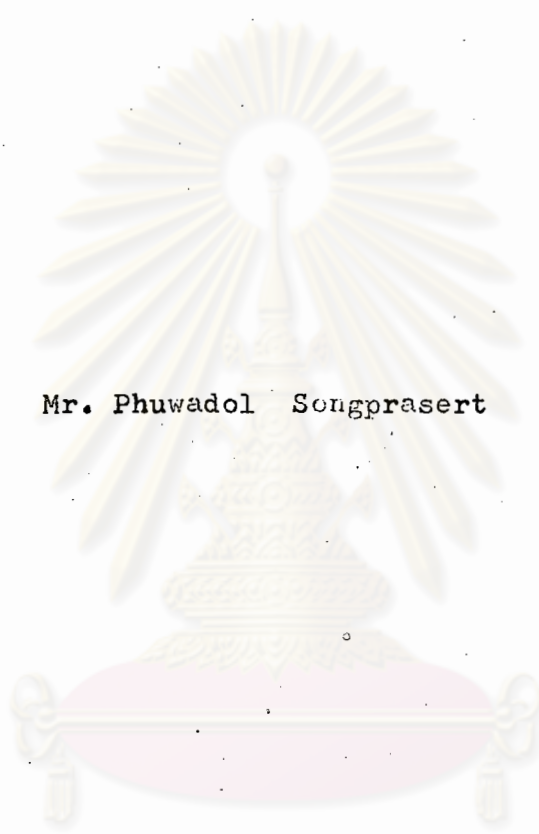
พ.ศ. 2519

008390

I16693322

THE THAI GOVERNMENT'S POLICIES TOWARDS THE CHINESE IN THAILAND

(A.D. 1932 - 1957)

Mr. Phuwadol Songprasert

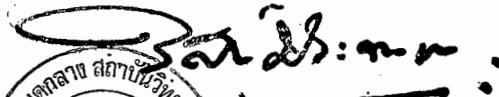
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of History

Graduate School

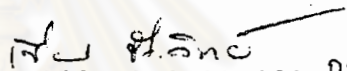
Chulalongkorn University

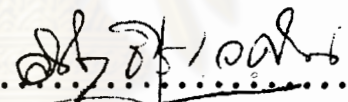
1976

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษิตตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญศรี คุ้ม)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เขียน ชีระวิทย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลิขิต ชีระเวทิน)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เขียน ชีระวิทย์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ นโยบายของรัฐบาลที่มีต่อชาวจีนในประเทศไทย (พ.ศ. 2475 - 2500)

โดย นายภาวกล ทรงประเสริฐ

แผนกวิชา ประวัติศาสตร์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ นโยบายของรัฐบาลที่มีต่อชาวจีนในประเทศไทย
(พ.ศ. 2475 - 2500)

ชื่อ นายภูวคณ ทรงประเสริฐ แผนกวิชา ประวัติศาสตร์

ปีการศึกษา 2519

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายที่จะศึกษานโยบายในรูปต่าง ๆ ของรัฐบาลไทยที่มีต่อชาวจีนในประเทศไทย ตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2475 - 2500 ตลอดจนการศึกษาประเด็นปัญหาในแง่ที่มาของนโยบาย โดยการพิจารณาบทบาทในด้านต่าง ๆ ของชาวจีน ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาหนึ่งที่เกิดการกำหนดนโยบายและมาตรการทั้งทางตรงและทางอ้อมของรัฐบาลไทย ควบคู่กับการพิจารณาทำที่และบรรยากาศทางการเมืองของประเทศไทยในแต่ละสมัย นอกจากนี้จะพิจารณาถึงตัวนโยบายและมาตรการ ประสิทธิภาพ และอุปสรรคต่าง ๆ ตลอดจนการพิจารณาทำที่และการแสดงออกของชาวจีนทั้งในแง่การสนองตอบและการแสดงปฏิกิริยาคัดค้านในรูปต่าง ๆ ของชาวจีนในประเทศไทย

วิทยานิพนธ์นี้แบ่งออกได้เป็น 5 บท โดยมีบทสรุปหรือบทสังคาย และบทนำอยู่ต่างหาก ในบทนำกล่าวถึงความเป็นของตัวปัญหาในการวิจัย วัตถุประสงค์ ขอบเขตและประโยชน์ ตลอดจนวิธีดำเนินการวิจัย ในบทที่หนึ่งกล่าวโดยย่อถึง เหตุการณ์ทางด้านประวัติศาสตร์อันเป็นที่มาของปัญหาชาวจีนในประเทศไทย ตลอดจนการพิจารณานโยบายและมาตรการของรัฐบาลไทยในอดีตอย่างกว้าง ๆ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการวางพื้นฐานของประเด็นต่าง ๆ ในการวิจัยเรื่องนี้ ต่อมาพิจารณาถึงนโยบายและมาตรการของรัฐบาลไทยที่มีต่อปัญหาชาวจีน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อมาจนถึงสมัยหลังที่ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อปี พ.ศ. 2475

บทที่สอง กล่าวถึงปัญหาทั่วไปของประเทศไทยภายหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง ตลอดจนปัญหาบาทบาทของชาวจีนในประเทศไทย ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดนโยบายของรัฐบาลไทยตั้งแต่สมัยนั้น จนถึงปี พ.ศ. 2481 อันเป็นปีที่สิ้นสุดของรัฐบาลไทยที่มี นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นนายกรัฐมนตรี

บทที่สาม กล่าวถึงนโยบายอันแข็งกราวและค่อนข้างชาตินิยมของรัฐบาลไทย ภายใต้การนำของ นายพันเอก หลวงพิบูลสงคราม ตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2481 ถึงปี พ.ศ. 2487 ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อข้อกำหนดนโยบายเกี่ยวกับปัญหาชาวจีนในประเทศไทย ทั้งทางด้านการปกครอง เศรษฐกิจ และการควบคุมทางการศึกษาของชาวจีน ทั้งนี้ โดยการพิจารณาถึงท่าทีและเหตุผลหลายอย่างประกอบกัน ทั้งทางคานารัฐบาลและแนวโน้มของสังคมไทยในขณะนั้น และพฤติกรรมการแสดงออกของชาวจีนในขณะที่ต้องเผชิญนโยบาย และมาตรการอันแข็งกราวของรัฐบาลไทยในขณะนั้น

บทที่สี่ ในตอนต้นเป็นตอนที่กล่าวถึงพฤติกรรมและผลที่สืบเนื่องมาจากบทที่ผ่านมา ต่อจากนั้นก็กล่าวถึงภาวะความยุ่งยากต่าง ๆ ที่สืบเนื่องมาจากการที่ประเทศไทย กระโจนตัวเองเข้าสู่สงครามโลกครั้งที่สอง โดยการเป็นพันธมิตรกับญี่ปุ่น ในขณะที่เดียวกัน ก็พิจารณาพฤติกรรมของชาวจีนในประเทศไทย ในช่วงตอนปลายของสงคราม และภาย หลังที่สงครามเพิ่งสงบลง ตลอดจนภาวะการเปลี่ยนแปลงของการเมืองระหว่างประเทศ ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและยกเลิกนโยบายและมาตรการบางอย่างที่เคยใช้กับชาวจีนในประเทศไทย ในตอนท้ายก็พิจารณาท่าทีและพฤติกรรมการแสดงออกของชาวจีนที่มีต่อ ประเทศไทยในช่วงนี้

บทที่ห้า พิจารณานโยบายของรัฐบาลที่มีต่อชาวจีน ภายหลังจากที่ จอมพลแปลก พิบูลสงคราม กลับมามีอำนาจอีกครั้งหนึ่ง นอกจากนั้นก็พิจารณาท่าทีและแนวโน้มทางคานา บาทบาทต่าง ๆ ตลอดจนที่ท่าของรัฐบาลไทยขณะนั้น อันนำไปสู่การกำหนดนโยบายอันแข็ง กราวต่อชาวจีนอีกครั้งหนึ่ง นอกจากนั้นจะพิจารณาถึงวิธีการของชาวจีนเมื่อต้องเผชิญกับ ปัญหาดังกล่าว จนกระทั่งถึงปี พ.ศ. 2500 อันเป็นปีที่สิ้นสุดอำนาจของรัฐบาลชุด จอมพลแปลก พิบูลสงคราม

บทส่งท้าย จะเป็นบทสรุปและประเมินผลสาเหตุที่มาของนโยบาย ข้อบกพร่อง และอุปสรรค ตลอดจนสัมฤทธิ์ผลบางอย่างของนโยบายและมาตรการที่รัฐบาลไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2475 - 2500 ได้นำไปใช้เกี่ยวกับปัญหาชาวจีนในประเทศ นอกจากนี้ก็จะแสดงทัศนะความคิดเห็นต่อพฤติกรรมและบทบาทต่าง ๆ ของชาวจีนในปัจจุบัน นอกจากนี้ก็ปรารถนาจะให้ข้อคิดสำหรับรัฐบาลไทย ในการกำหนดนโยบายที่มีต่อปัญหาชาวจีนใหม่ ประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยอาศัยบทเรียนจากการวิจัยเรื่องนี้ ตลอดจนการสังเกตปัญหาและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เป็นเครื่องมือประกอบการเสนอข้อคิดและทัศนะต่าง ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title The Thai Government's Policies towards the
 Chinese in Thailand (A.D. 1932 - 1957)

Name Phuwadol Songprasert

Department History

Academic Year 1976

ABSTRACT

This is a study of the Thai Government's policies towards the Chinese in Thailand between 1932 and 1957. It includes the study of the reason behind each policy by examining activities and roles of the Chinese in Thailand. Activities and roles of the Chinese are accepted as one of causes of any policies and measures from Thai Government both directly and indirectly. This study is also done along with the study of the political climate and the attitude in general of the Thai Government of each period during those times.

The policies, the measures employed, their success, and obstacles are discussed, including the attitude and response to these policies, either positive or negative, of the Chinese community in Thailand.

Excluding the introduction and conclusion, this thesis consists of 5 chapters. The introduction deals mainly with the sources of the problems, the purpose, scope, value, and methodology

of this research. The historical perspective of the Chinese problems in Thailand, its policies and measures before 1932 are briefly discussed.

Chapter I aims at serving as background for introducing this study. This chapter also discusses the substances and measures of Thai Government before 1932, which more or less affected the "Chinese policy making" even after the 1932 coup.

Chapter II examines Thailand's major problems after the 1932 coup and investigates the Chinese roles and activities in political, economic, social and educational aspects upto 1938 during Colonel Phahon's regime, which became one serious problem of Thai Government and led to the Thai Government under Colonel Phahon to formulate "Chinese policy" for solving those problems.

Chapter III deals with the general policies of the first Phibul's regime (1938 - 1944) which were tougher and of more nationalistic nature than the previous Government. As a result, the Government's policies towards the Chinese in administration, economic matters and control of the Chinese education were tightened. This part studies the attitude of Government in particular and the Thai society in general, including the response of the Chinese against those tough policies and measures imposed on them by the Thai Government during that period.

Chapter IV, the activities of the Chinese and the result as affected from the situation discussed in the above chapter are examined in the early part of this chapter. It is followed

by the turmoil as Thailand became an ally of Japan and entered World War II which largely influenced the Chinese problems and the formation of Chinese policies by Thai Government. This chapter also analyzes the roles and behaviors of the Chinese during the last years of the war and the first years of the post war. The changing situation of international politics that led to the renunciation of some policies and measures towards the Chinese in Thailand. Lastly, the attitude and activities of the Chinese in that particular period are also studied.

Chapter V examines the Chinese policies of the second Phibul regime, the causes leading to the revival of the tough measures towards the Chinese and the response of the Chinese against each policy. This period ended in 1957 when Phibul was forced out of power.

The overall evaluation of the Thai Government's policies towards the Chinese are in concluding chapter. It includes the summary and evaluation of the obstacle and success of the Thai Government's policies towards the Chinese from 1932 to 1957. It also states the impact of these policies on the roles and activities of the Chinese in the present time. As a result of this studies, proposals are presented for the Thai Government in the future for the formation of more effective and constructive policies on the Chinese Minority.

กิติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง นโยบายของรัฐบาลที่มีต่อชาวจีนในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475 - 2500 ในขั้นแรกผู้เขียนรู้สึกหนักใจไม่น้อยที่ต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการวิจัย แต่ด้วยความกรุณาของ อาจารย์ ดร. เพ็ญศรี คุ้ม และอาจารย์ ดร. สารสิน วีระผล งานการวิจัยเรื่องนี้จึงได้ดำเนินมาด้วยดี ต่อมาเมื่ออาจารย์ ดร. สารสิน วีระผล ซึ่งเป็นผู้ควบคุมการวิจัยเรื่องนี้ ต้องเดินทางไปเป็นเลขานุการโท ประจำสถานทูตไทยในนครปักกิ่ง งานวิจัยเรื่องนี้จึงประสบปัญหาอยู่ระยะหนึ่ง แต่ด้วยความกรุณาของ อาจารย์ ดร. เขียน ชีระวิทย์ ซึ่งยอมอุทิศเวลาเขาช่วยเหลือควบคุมการวิจัยเรื่องนี้ต่อไป วิทยานิพนธ์ที่เกิดจากการวิจัยเรื่องนี้ จึงสำเร็จลงได้ด้วยดี

ฉะนั้น ผู้เขียนจึงเว้นเสียมิได้ที่จะกล่าวคำขอบพระคุณอย่างจริงใจไว้ ณ ที่นี้ ต่ออาจารย์ผู้มีพระคุณยิ่งทั้งสามท่าน คือ อาจารย์ ดร. เพ็ญศรี คุ้ม หัวหน้าแผนกวิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์ ดร. สารสิน วีระผล เลขานุการโท ประจำสถานทูตไทยในนครปักกิ่ง และอาจารย์ ดร. เขียน ชีระวิทย์ แห่งคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อนึ่ง ผู้เขียนขอขอบพระคุณ อาจารย์ไพฑูรย์ พงศบุตร อาจารย์วิลาสว่างค์ พงศบุตร อาจารย์ ดร. บุษกร กาญจนจารี อาจารย์ ดร. วิทย์ วิทย์เวทย์ อาจารย์ชิตา สารยะยา อาจารย์ฉลอง สุนทราวาณิชย์ อาจารย์ประเสริฐ จิตติวัฒน์พงศ์ อาจารย์วิภา อุตมพันธ์ อาจารย์ ดร. สืบแสง พรหมบุญ และอาจารย์ ดร. ประพิน มโนมัยวิบูลย์ แห่งคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นอาจารย์ที่มีพระคุณยิ่ง และให้ความเอื้อเฟื้อต่อผู้เขียนอย่างค้ำคอดมา ผู้เขียนจึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สุดท้ายนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณ Professor Wang Gang - wu แห่ง Australian National University และคุณประพจน์ ศุภรัตน์เมธี แห่งสำนักงานนายความ ดร. อุกฤษฏ์ มงคลนาวัน ซึ่งได้ให้การช่วยเหลือและคำแนะนำต่าง ๆ ในครั้งนี้ จนกระทั่งสำเร็จลุล่วงด้วยดีในที่สุด

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย		หน้า
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		ง
กิตติกรรมประกาศ		ช
		ญ

บทที่

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหาการวิจัย	ฉ
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	ค
ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย	ท
วิธีการวิจัย.....	ฑ
การเสนอเรื่อง	ฒ
คำจำกัดความ	ณ
1. ประวัติความสัมพันธ์ระหว่างชาวจีนกับประเทศไทย.....	1
สมัยสุโขทัย	2
สมัยกรุงศรีอยุธยา	3
สมัยกรุงธนบุรี	4
สมัยรัตนโกสินทร์	5
ปัญหาและนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับชาวจีนที่ส่งผลกระทบต่อสมัยหลัง เปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475.....	8
2. การแก้ไขปัญหาชาวจีนของรัฐบาลคณะราษฎร.....	18
ปัญหาการเข้าเมืองของคนจีน	19
ปัญหาการครอบงำทางเศรษฐกิจของชาวจีน	29

บทที่

หน้า

การปราบปรามสมาคมลับที่เก็บภาษีเดือนแข่งขึ้นกับรัฐบาล	162
การเพิ่มความเข้มงวดปราบปรามโรงเรียนจีนที่ฝ่าฝืนกฎหมาย	165
นโยบายของรัฐบาลที่มีต่อชาวจีนภายหลังที่คอมมิวนิสต์ปกครอง ดินแดนในใหญ่จีน	169
การตั้งคณะกรรมการผสมไทย - จีน	169
การสอกลองความเคลื่อนไหวของคนจีน	173
นโยบายควบคุมโรงเรียนจีน	175
นโยบายการเมืองและการปกครองชาวจีน	180
การลดบทบาททางเศรษฐกิจของชาวจีน	191
6. บทสรุปและความคิดเห็น... ..	208
นโยบายทางการเมืองและการปกครอง	208
นโยบายทางสังคมและการศึกษา... ..	211
การดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจ	212
บรรณานุกรม	214
ภาคผนวก	251
ประวัติการศึกษา	269

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย